

Sygn. akt VI U 3750/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 2 sierpnia 2012 r., znak: 4 (...) - (...)

w sprawie: R. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia (...)
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 3750/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 sierpnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu R. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, na podstawie przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz. 1227)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS ubezpieczony został uznany za osobę zdolną do wykonywania pracy zarobkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż aktualny stan jego zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. M. posiadający wyuczony zawód technika ochrony środowiska, ostatnio zatrudniony jako pracownik fizyczny w Zakładzie Pracy (...) w dniu 24 kwietnia 2012 złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony posiada wymagany okres ubezpieczenia.

Pozwany organ rentowy poddał go badaniu przez lekarza orzecznika i komisję lekarskiej ZUS, które w wydanych orzeczeniach uznały ubezpieczonego za osobę zdolną do pracy.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: psychiatry, psychologa, internisty.

Biegli lekarze sądowi w wydanej opinii w dniu 12 listopada 2012 roku rozpoznali u ubezpieczonego następujące schorzenie:

- schizofrenię paranoidalną.

W ocenie biegłych lekarzy sądowych, na podstawie przeprowadzonego badania, aktualny stan zdrowia ubezpieczonego nie skutkuje długotrwałą niezdolnością do pracy, wobec czego biegli podzielili orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS.

-dowód; opinia biegłych k. 18-19 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią, ubezpieczony wniósł do niej zastrzeżenia, w których wskazał, iż nie jest w stanie dalej pracować z uwagi na zażywanie silnych leków psychotropowych powodujących skutki uboczne, ubezpieczony przedłożył również wypis z leczenia szpitalnego. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii drugiego zespołu biegłych tożsamych specjalności.

Biegli drugiego zespołu w opinii wydanej w dniu 21 czerwca 2013 roku rozpoznali u ubezpieczonego schorzenie pod postacią schizofrenii paranoidalnej.

Zdaniem biegłych drugiego zespołu po przeprowadzeniu badania psychiatrycznego i psychologicznego dla celów sądowych biegli dokonali odmiennej kwalifikacji w zakresie ustalenia zdolności ubezpieczonego do zatrudnienia. U ubezpieczonego biegli stwierdzili ograniczony zakres jak i czas zajęć, wskazując, iż nie jest on zdolny do wykonywania zatrudnienia w celu osiągnięcia wynagrodzenia.

Możliwości w zakresie funkcjonowania społecznego badanego zostały uwzględnione w orzeczeniu z dnia 30 sierpnia 2000 roku wydanym przez (...) Zespół (...)w G., badany został zakwalifikowany do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. W orzeczeniu tym wskazania dotyczące rehabilitacji zawodowej wskazywały na możliwość zatrudnienia w warunkach specjalnych. Zdaniem biegłych, podjęcie takiej decyzji orzeczniczej wskazuje na ograniczone możliwości funkcjonowania badanego w środowisku ze względu na deficyty i zmniejszone zdolności przystosowawcze, pogląd ten biegli podzielają w całości. Zdaniem biegłych, stan zdrowia ubezpieczonego powoduje częściową niezdolność do pracy- okresowo do lutego 2015 roku od dnia złożenia wniosku. Ubezpieczony wymaga dalszego leczenia i rehabilitacji społeczno- zawodowej w celu zapewnienia efektywnej długotrwałej poprawy. Swoje stanowisko biegli podtrzymali w całości w wydanej opinii uzupełniającej, wskazując dodatkowo, iż w przypadku ubezpieczonego, obecnie praca może być traktowana jedynie jako forma rehabilitacji społeczno- zawodowej.

-dowód: opinia biegłych drugiego zespołu k. 46-47, k. 97 akt sądowych.

Po zapoznaniu się z opinią wydaną przez drugi zespół biegłych, organ rentowy wniósł do niej zastrzeżenia, w których wskazał, iż biegli nie wykonali testów obiektywnych uzasadniających stanowisko. Dane z wywiadu nie mogą stanowić wystarczającego dowodu w przedmiotowym postępowaniu, nie określono na jakiej podstawie uznano występowanie ograniczonego zakresu jak i czasu zajęć. Wobec powyższego, pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego zespołu biegłych, bądź oddalenie odwołania.

W związku z dwiema przeciwstawnymi opiniami biegłych dotyczących stanu zdrowia ubezpieczonego, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii trzeciego zespołu biegłych specjalności psychiatra, psycholog.

W opinii wydanej w dniu 25 lutego 2014 roku biegli lekarze sądowi trzeciego zespołu wskazali, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy zgodnej z formalnymi kwalifikacjami technika ochrony środowiska, ostatnio w stosunku do ostatnio wykonywanej pracy pracownika fizycznego jest częściowo niezdolny. Badany może wykonywać pracę w warunkach zakładu pracy chronionej. Badany może aktualnie częściowo niezdolny do wykonywania pracy wymagającej samodzielności, przewidywania, podejmowania decyzji, presji czasowej lub ilościowej oraz konieczności współdziałania w grupie. Przewidywany czasokres niezdolności do pracy wynosi dwa lata –od daty złożenia wniosku o rentę. Niezdolność do pracy ubezpieczonego spowodowana jest defektem w funkcjonowaniu intelektualnym i osobowościowym związanym z toczącym się procesem schizofrenicznym, zaburzeniami emocjonalnymi- wysoki lęk, zaburzenia neurotyczne, wycofanie społeczne. Ubezpieczony wymaga stałego leczenia farmakologicznego i wsparcia środowiskowego. Biegli nie podzielili wniosków wynikających zarówno z opinii pierwszego zespołu biegłych jak i orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS. Ubezpieczony nie jest zdolny do pracy zgodnej z osiągniętym wykształceniem, może jedynie pracować w warunkach pracy chronionej. U ubezpieczonego występują ponadto okresowe zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym i społecznym. Praca zawodowa jako element rehabilitacji zdrowotnej nie spełniła u badanego zakładanej roli ze względu na narastające objawy psychotyczne powodujące konieczność hospitalizacji. Aktualne badania przeprowadzone u ubezpieczonego potwierdzają utrzymywanie się symptomów chorobowych- lęk, izolacja społeczna, okresowo omamy słuchowe i ksobne interpretacje docierających bodźców- oraz symptomy defektu intelektualnego i osobowościowego. Biegli przy wydawaniu opinii uwzględnili również dokumentację medyczną związaną z hospitalizacją ubezpieczonego w marcu 2013 roku i 2014 roku.

-dowód: opinia trzeciego zespołu biegłych k. 121-122 akt sądowych

Po zapoznaniu się z opinią wydaną przez biegłych trzeciego zespołu, pozwany organ rentowy nie zgłosił do niej żadnych zastrzeżeń.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy przytoczonej na wstępie – renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 57 ust. 1 pkt.2 uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie między innymi pięć lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Pięcioletni okres winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.(art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy)

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.(art.12 w/w ustawy) Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienianej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił wydane opinie przez biegłych drugiego i trzeciego zespołu i uznał je za wyczerpujące, poddające wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonego w odniesieniu do jego możliwości zawodowych.

Opinie biegłych zostały szczegółowo uzasadnione, a ponadto wnioski w nich zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego. Opinie wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczonego. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili. Podkreślić należy, iż pozwany po zapoznaniu się z opinią wydaną przez biegłych trzeciego zespołu nie zgłosił do niej żadnych zastrzeżeń medycznych. Sąd przy ustalaniu aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonego, nie uwzględnił opinii wydanej przez pierwszy zespół biegłych, z uwagi na jej lakoniczność jak również fakt, iż po wydaniu przedmiotowej opinii ubezpieczony przedłożył dodatkową dokumentację leczenia, która to dokumentacja była podstawą stwierdzonej u niego okresowej, częściowej niezdolności do pracy.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinie biegłych sądowych drugiego i trzeciego zespołu uznał, że odwołanie powoda zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do świadczenia rentowego.

W pkt 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem ubezpieczony w toku postępowania sądowego przedłożył dodatkową dokumentację leczenia, będącą podstawą stwierdzonej u niego niezdolności do pracy. Oznacza, to, że przyczyną dla której odwołującemu zostało przyznane prawo do świadczenia rentowego dopiero na etapie postępowania sądowego nie była jedynie dokonana przez organ rentowy odmienna interpretacja stanu jego zdrowia. Wobec czego brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek